

SZÉKELYFÖLD

Politikai, közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hírlap.
Megjelenik hetenként kétszer: csütörtökön és vasárnap.

Kézdivásárhely, 1903. június 21.

Vasárnap

XXII. évfolyam. 50. szám.

Felelős szerkesztő: Vajna Károly.

Kiadó laptulajdonos: Ifj. Jancsó Mózes.

Elofizetési árak:

Egész évre 10 korona Fél évre 5 korona.
Negyedévre 2 korona 50 fillér.
Egyes szám ára 10 fillér.

A lap szellemi részét illető közlemények, Vajna Károly szerkesztőhöz, az előfizetési és hirdetési pénzek Ifj. Jancsó Mózes könyvnyomdájába küldendők.

Hirdetmények díja:

4 hasábjas betűsorért, vagy annak helyéért 10 fillér.
Hivatalos- és árverési hirdetmények külön díjtétel szerint.
Nyitlatter sora 30 fillér.
A hirdetmények a nyitlatterek díja előre fizetendő.

A kormányválság.

Budapest, jun. 18.

Az a küldetés, a melyet Tisza István gróf vállalt, meghiusultnak tekinthető. Kormányzati programjával, a melynek tengelye a házszabályok szigorú kezelése volt, nem tudott kabinetet alakítani s a szabadelvűparti többségnek tekintélyes része megtagadta tőle támogatását. Huszonnégy óra alatt kitünt vállalkozásának teljes kilátástalansága. A kísérlet csupa negatív eredménnyel járt. Azok a férfiak, a kiket Tisza István kabinetje tagjaiul kiszemelt, egytől egyig tagadó választ adtak: Csak egy biztos minisztere volt: Fejérváry Géza báró, a ki mint a Széll-kormány tagja, hetek óta előkészítette Tisza István eljövételét. Hodossy nem vállalta az igazságügyi tárczát. Hieronymi, Wekerle miniszterelnökségétől tette függővé a maga közreműködését. Berzeviczy Albert vonakodott belépni egy oly kabinetbe, a melynek megalkotása az első pillanattól fogva kétséges volt. Miután Wekerle nem volt hajlandó a Tisza-kormány tagjának lenni: ma Hieronymi és Berzeviczy végleg visszavonultak. A Széll-kormány tagjait Tisza István megsértette: föl sem vette őket s mindenkire hamarabb gondolt, mint ő reájuk.

Ilyen körülmények között Tisza István nem alkothatott volna kedvére való, politikai súlylyal bíró kormányt s mint-hogy a többség megoszlott, be kellett látnia tévedését és csalódását. Be kellett látnia, hogy azon az alapon, a melyen vállalkozását kezdte, sikert el nem érhet.

Tisza István gróf, a király által kijelölt miniszterelnök a ma éjjeli gyorsvonattal fölutazott Bécsbe, hogy elszámoljon a felségnek eddigi kísérleteiről. Már megelőzőleg délután utazott Bécsbe Fejérváry Géza báró honvédelmi miniszter, a ki az egész különös fordulatnak értelmi szerzője volt.

A politikai világban érthetetlennek tartják, hogy oly nagyesszü ember, mint Tisza István, miként vállalkozhatott ilyen lehetetlen föladatra. Üres kézzel jött s bárha ismerhette népszerűtlen voltát az ellenzék előtt, abban reménykedett mégis, hogy leszereli az obstrukciót, a mi a népszerű Széll Kálmánnak nem sikerült. Wekerle Sándor közreműködésében bizott legerősebben s kitünt, hogy nem velt tisztában Wekerle fölfogásával. Wekerle ellensége a házszabályok szigorításának, avagy brutális kezelésének; meg nem engedi a Ház föloldozását ex-lexben, a mit hir szerint maga Tisza sem akart; és koncepcziókat kívánt a katonai kérdés-

ben, holott Tisza az eredeti javaslatokhoz ragaszkodott. Wekerle fölfogása megnyilatkozott Pestmegye emlékezetes közgyűlésén. Tisza mégis úgy vélte, hogy segíteni fogja a katonai javaslatok erőszakolását s mint-hogy Wekerle önként nem hajlott, rábirták a koronát, hogy meghívja és kapacitálja arra, hogy belépjen Tisza István kabinetjébe. A ki ismeri az udvar érzését Wekerle iránt, ámulva áll meg e lépés előtt. Ha katonai kérdésről van szó: visszafogadják kegyelemmel Wekerlét is, sőt kapacitálják, hívják...

Politikai körökben úgy ítélnék, hogy Tisza István ez önfeláldozó kísérlettel sokat ártott magának, Fejérváry Géza báró pedig végleg befejezte politikai pályafutását.

De politikai életünk kitünőségei nyíltan vallják, hogy Tisza Istvánt tiszteletreméltó intencziók vezérelték.

Apponyi Albert gróf a következő nyilatkozatot tette politikai munkatársunk előtt:

— Tisza Istvánt kétségtelenül hazafias szándékból eredő motivumok vezérelték. Ő megakartá menteni a parlamentárizmust és a többség uralmának alkotmányos elvét. Ezért kész volt magát föl is áldozni, tiszta hazafias indulatból.

TÁRCZA.

Az „Erzsébet” árvaleánynevelő-intézet egy éve.

— Titkari jelentés 1901-ről. —

Az 1902. évben a következő árvák adtak ki:

1. Földes Biri laborfalvi árva, Szentiványi Miklós alispán urhoz Sepsiszentgyörgyre.
2. Benke Kata bereczki árva, Sipos Sámuel szeretetházi igazgató urhoz Sepsiszentgyörgyre.
3. Szentiványi Mária szentiványi árva, testvér bátya Szentiványi Albert tanár urhoz.
4. Fodor Mária papolci árva, Földes György zabolai ev. ref. lelkész urhoz.
5. Konez Véri szentléleki árva, Földes Géza tanár urhoz Budapestre.
6. Keresztes Anna kurtapataki árva, Pál István asztalos mesterhez Kézdivásárhelyre.
7. Keresztes Julia uzoni árva, Szöcs Amál tanítónőhöz Szöcsére.
8. Földi Lina béla falvi árva, Tormai Béla miniszteri tanácsos urhoz Budapestre.
9. Csösz Erzsébet rétyi árva, testvér néne Bartók Áronnéhoz Rétyre.

Az így megüresedett helyekre a megyei és városi árvaszékek által felvételre jogosultaknak nyilvánított 53 árva közül, az előláróságok és felsőbb hatóságok sürgető felhívására a t. név elején felvették:

1. Vajna Anna kovásznai.
2. Koneza Irén árkosi.
3. Rozsnyói Polixéna zágoni.
4. Vajna Mária dálnoki.
5. Damó Anna feldobolyi.
6. Szöcs Róza zalánpataki.
7. Kónya Irén nagyborosnyói.
8. Benke Ida kézdivásárhelyi.
9. Karácson Ilona sepsiszentgyörgy-szemerjai árva.

E felvett 9-en kívül még felvételre vár a város és vidéken 44 árva, kiknek elhelyezéséért főispán ur öngyméltósága felterjesztést tett a belügy-minisztériumhoz.

En azt hiszem, tisztelt közgyűlés, hogy jelenleg midőn az árvák és más segélyre szorultak ügyét oly melegen karolja fel a kormány, s a társadalom szerencsétlenné vált tagjainak existenciáját törvény által biztosítja, talán nem volna időzerűtlen és haszon nélkül való, ha mi egy ajánlatot tennénk a nagyméltóságu belügyminiszter urhoz az iránt, hogy intézetünk hajlandó a 60 ban megállapított rendes létszámon felül, ezen megye összes felvételre jogosult árvái fenntartását elvállalni ha a magas kormány hajlandó minden egyes árva után, a közösen megállapítandó tartási díjakat évenként megfizetni.

Az a bácses emberanyag, mely az árván maradt székelyleányzárkban veszendőben van, bizonyára megérdemli, hogy a belügyminiszter ur némi áldozatot hozzon s ajánlatunkat kegyes figyelmére méltassa. A most már mindig felszínre jövő székelyleányzárkhoz tartozik a székelyleányzárk ügye is, tehát

érdemes azt is belevonni azon kérdések közé, melyek megoldása állami segítyt igényel. Én erősen hiszem, tisztelt közgyűlés, hogy ha indítványom elfogadjatik s a mai közgyűlés egy jól megalkotott felterjesztésben ajánlatát megteszi, kedvező eredményt várhatunk.

Az intézetünkben nevelt árvák tanításáról következőleg gondoskodtunk:

Az állami iskolában tanult 32, a polgári iskolában 8, az intézeti ipar- és gazdasági szakiskolában 20, mint munkás alkalmazva volt 4. A 60 tanuló közül kitűnő sikerrel tanult 10, jeles sikerrel 21, jó sikerrel 16, elégséges eredménnyel 10, elégtelen eredménnyel 2. A tanulók közül jó magaviselet és szorgalomért jutalmat kaptak 12-en. Általában fel-tűnő árváink szellemi kiválósága, mely őket arra képesíti, hogy iskolai tanulmányaikat oly szép eredménnyel végezhessek. En ebben biztosítékot látok arra nézve is, hogy ha majd kilépnek az életbe, bármelyik pályán jól fognak érvényesülni s eléggé megfogják helyeiket állani, mi nekünk is megnyugvásunkra szolgálhat.

Itt helyen valónnak tartom elismeréssel emlékezni meg arról, hogy az állami elemi iskola igazgatója M. Székely János ur, valamint az iskola egész tanítói kara, ugyancsak Balázs Márton polg. iskolai igazgató ur és tanártársai kiváló gondban részesítették árváinkat, miért méltán igényt tarthatnak a t. közgyűlés hálás elismerésére.

Az árvák élelmezése a múlt évben is, mint egyáltalában kezdettől fogva mindig, házilag történt s az éltrend a múlt évben is ugyanaz volt, mely több évvel ezelőtt orvosilag megállapított s hogy ez az

Andrássy Gyula gróf pedig Tisza István lehetetlen vállalkozásáról így nyilatkozott:

— Mindenesetre jóhiszeműen, tiszteltetreméltó hazafias indulatból cselekedett. Azt hitte, hogy nagyot mivel, ha a parlamenti viszonyok rendezésére vállalkozik. Kifogásolni lehet a tervet, a melyből kiindult; de intenczióinak tisztaságához nem fér szó.

Az Esti Ujság szerint Tisza István maga ekként nyilatkozott a küldetéséről:

Az ország igen súlyos, sőt veszedelmes helyzetben van. Ha a kibontakozás lehetőségéről meggyőződik az ember, gyávaság és hitványság volna nem vállalkozni csak azért, mert veszélylyel és bajjal jár az egyénre nézve; ellenben eszeveszettség volna vállalkozni, ha az ember a kibontakozás föltételeit nem találja meg a helyzetben s az emberekben.

B. H.

Legujabb.

Tisza visszalépett. Új jelöltek.

— A „Székelyföld“ távirata. —

Érke. jun. 20. d. u. 2 órákor.

Tisza István gróf bejelentette a királynak, hogy a kabinetet megalakítani nem tudja. A Felség a visszalépést elfogadta.

A helyzet most már teljesen bizonytalan; senki sem tud semmi biztosat; találgatni is nehéz. A válság még napokig eltarthat. Miniszterelnök-jelöltekül emlegetik **Kállay Béni** közös pénzügyminisztert, **Szapáry Gyula** grófot és **Gróf Khuen Héderváry Károly** horvát bánt s még egy olyan jelöltől is van szó, kinek neve még nem publikálható, de jelöltsége nagyon komoly.

BELFÖLD.

A román aktivitás. A dobrai kerület új képviselője, **Vlád Aurél**, akit nemzetiségi programmal választottak, meg az Aradi Közlöny tudósítója előtt úgy nyilatkozott, hogy a román politikusok fölhagynak passzivitásukkal s az általános választáson legalább tíz-tizenöt mandátumot kapnak. Hunyad megyében a szászvárosi, kőrösbányai és dobrai kerület egészen biztos a románok számára, akik ma is az 1881-ik évi román nemzetiségi program alapján állanak azzal a különöséggel, hogy most már nem követelik Erdély autonómiáját. A románok követelik az önálló vámtérületet, bizalmi kérdésekben a kormány ellen szavaznak s ha csak lehet, együtt tartanak a tót és szerb nemzetiségi képviselőkkel.

KÜLFÖLD

Királyunk és a szerb király.

Karagjorgyevics Péter szerb király táviratozott Ferencz Józsefnek, a kinek jóindulatát kérte a maga részére.

Királyunk azt felelte az új szerb királynak, hogy uralkodjék sokáig boldogan. Adja vissza az országnak a békét és emelje fel a mélységből, a melybe gonosz, utálatos gaztett következtében süllyedt. Igéri barátságát és támogatását.

Színészet.

— Polgár Béla Kézdivásárhelyén. —

Junius 16-án este Herczegh Ferencz vígjátéka: „Kéz kezet mos“, ment nagyszámú közönség előtt. Mikor Herczegh ezen darabját a fővárosban előadták, a kritika egyrésze azt mondotta, hogy e darab Herczegh irodalmi működésében fiaszkót jelent. Mi is erről győződünk meg a tegnapi előadás után. Igaz, hogy vannak mulattató helyzetei a darabnak, de az egész nem egyéb, mint a mai társadalom fekélyének, a protekciónak a feltárása, anélkül, hogy az egészből valami konkluziót lehetne leróni. Csak alakokat mutat be egymásután sorba, ez az egész. A darab értékéből sokat vont le az általános szerep nemtudás is, mely a közönségre is nyomasztólag hatott. Éppen azért nem is foglalkozunk az egyes szerep

lökkel, hanem csak ohajtjuk, hogy jövőre kiméljék meg a közönséget ily nagyfokú szerep nem tudástól.

Szerdán „Bob hercege“ került bemutatásra zsufolt ház mellett.

E regényes nagy operette híre már régebben eljutott hozzánk; díszretekent zengették róla a fővárosi lapok; hódított a fővárosban, minnek bizonyosága, hogy rövid idő alatt 100 előadást ért meg a budapesti népszínházban, hódító utában beiktatózott hozzánk is nagyvárakozással nézve eléje. Bemutatója ki is elégitette teljesen várakozásunkat.

Meséje nagyon rövid, de kedves. Érdekes a bonyodalma, kifejelete kielégít és megal. Zenéje ed s megkapó. Magáról az előadásról csak dícsérlet szólhatunk! jó volt egészében és részben; eleven élet volt a színpadon.

Vidéki színpadon ennél többet alig remélhetni, várhatni. A sikerből a legfőbb részt Koppán Margit vette ki, ki a cím szerepben igazán bájos, kedves volt, elragadóan énekelt; hálás is volt a közönség, bőven jutalmazta tapsal.

Nem kis érdeme van Rátkainak, ki Ponponiust, a hercege nevelőjét kiűzőn alakította s kupléval mulattatta a jelenlévőket; taps jutott neki is elég. Kivették részüket még a sikerből: Szilágyi E. (Annie) ki szintén gyönyörűen énekelt; a királynét ügyesen a kító Szász Anna; Komény, ki a gárdakapitányt ügyesen adta; Sopronyi (Hoppmester) és Horty (táncmester.)

Egy igazi kedves estéje volt a közönségnek. Múlt e darab a többszöri megtekintésre.

Junius hó 18-án (csütörtökön) „Tricocho és Cacolet“ 5 felvonásos francia bohózat került színpadra. A közönség ez alkalommal is igen szép számmal jelent meg s mindvégig kitűnően mulatott a darab szellemes ötletein, melyet színészeink igen ügyesen tudtak érvényre juttatni. Az estély sikere, a sok derék szereplő közül, első sorban a B. Polgár Béla és Rátkay Sándor főérdeme, kik a „Tricocho és Cacolet“ bizalmi társaság tagjainak szerepeit művésziessé játszották meg. B. Polgár Béla ez alkalommal egy csinos koszorút is kapott. Bőven kijutott a taps még Szász Annának (Bernardine), Szathmárinak (Emil herceg), Vadásznak (Van der Pong báró) és Kendi Boriskának (Fanni Bonbase), kik tehetségüknek ezen este is fényes tanújelét adták. Rövid szerepében kitűnt még Horty (Oszkár pasa.) Általában a csütörtök este méltán sorakozik a legtöbb élvezetet nyújtó színházi esték közé.

HETI MŰSOR:

Vasárnap, jun. 21-én Bottyán Generális, történelmi színmű II. Rákóczi Ferencz korából.

árvák testi fejlődésének teljesen megfelelt, bizonyítja az árvák egészséges kinézése.

Allandó étellemezésben részesült az intézetben 64 árva, 5 cseléd, 3 tanítónő, 6 kosztos növendék, az igazgató és neje, összesen 80 személy és az időnként alkalmazott mezei munkások, kik egész éven át 440 étel adagot vettek igénybe. Már most ha ezzel szembe állítjuk az étellemezési költséget, mi a múlt évben összesen 7415 kor. 20 fill.-t tesz ki, azon eredményre jutunk, hogy minden egy személy évi ételme 92 kor. 68 fillérbe került az intézetnek, egy napi étellemezésre pedig 25¹/₂ fillér jutott minden személyre, ide nem számítva a 440 napszámos étellemezést.

Ez mindenesetre olyan eredmény, mely igazi takarékoságra vall s ezért megnyughatunk rajta.

Az általános egészségügyi viszonyok múlt év folyamán elég kedvezőnek mondhatók és e tekintetben igen sokat tett az intézet buzgó orvosa Dr. Szini Gyula ur, ki odaadó működéséért méltó a közgyűlés elismerésére. Halálozás a múlt évben nem fordult elő, a beteg árvák a Rudolf kórházban ápolattak s 37-en, összesen 286 ápolási napot vettek igénybe s az utánuk felmerült 320 kor. 32 fill. gyógyköltséget a belügyminiszter ur az országos betegápolási alapból megtérítette.

Az intézet növendékei gyakorlati képzést nyertek: főzés, sütés, mosás, téglázás, veteménytermelés, baromfitenyésztés, tej kezelés, mezei munkákban stb., szóval a háztartás minden ágában, maguk varrták meg saját ruházati cikkeiket s végezték a takarításokat.

Itt meg kell említenem, hogy tervbe van véve egy speciális háztartási iskola beállítása, azonban

ezen terv csak akkor valósítható meg, midőn az intézet egy háztartási iskolához szükséges külön konyhával, kamarával és megfelelő berendezéssel fog birni. Ez iránt annak idejében a székely kormánybiztosság útján a földművelési miniszter urhoz felterjesztést fogunk intézni, addig is a szükséges háztartási teendőket az eddigi gyakorlati rendszer mellett fogjuk különösen azon árváknak tanítani, kik cselédek lesznek.

Az intézeti nevelési rendszernek egyik legszebb jelensége az árvák takarékosági hajlamainak fejlesztése, mely egyfelől az árvákat némi csekély tökéhez juttatja, de sokkal többet ér ennél az az erkölcsi haszon, mely az életbe való kilépés után érvényesül. Az iskolai takarékpénztárban az intézet növendékeinek 3030 koronája van elhelyezve, melyből 2219 kor. 14 fillér a már szolgálatban levő árvák tulajdona. Ezek év végével a náluk levő betéti ívvól együtt megtakarított pénzüket haza küldik s ezen összeggel az eddigi tőke kamatával együtt, a kezelő, az igazgató ellenjegyzése mellett az ivbe bejegyzí s azt s illető árváknak visszaküldi, hogy az mindig tudja megtakarított vagyonának összegét.

Ezen kezelési rendszernek nem csak azon haszna van, hogy az árvákban a takarékosági hajlamokat fejleszti, hanem egyszersmind az intézetből való kilépés után is fenntartja a bizalom és szeretet azon kapcsait, melyek az intézet és árvák között addig fennállottak. Általában én igen szépnek és dícsértesnek tartom az intézet érdemes igazgatója által inaugurált ama szép szokást, hogy az árvaház a kilépés után sem veszi le az ő gondját árváiról, hanem anyagi haladása és erkölcsi élete felett szerető gyengédséggel őrködik s az élet nehéz viszonyai között

oltalmazza és támogatja továbbra is azt, kit már egyszer a társadalomnak megmentett.

Hasonló elismerés és dícsérlet illeti meg az intézet igazgatóját azért is, hogy az intézet árváiban a legszebb keresztényi erényeket, úgy mint a hitet és az ebből folyó kegyeletes érzéseket mindig ébren tartani és fejleszteni törekedik.

Ezen érzések megnyilatkozásai valának azon ünnepek, melyekben árváink a múlt év folyamán résztvettek.

Nevezetesen boldog emlékü Erzsébet királyné emlékére, 1902. november 19. Erzsébet napján ünnepélyt rendeztünk, melyen kegyeletes érzésekkel emlékeztünk meg dícső királynénkról, kinek áldott nevét viseli intézetünk. Ugyanezen alkalommal két férjhez ment árvánk ugymint Vánasa Zsófia férj. Lukácsorics Sándor postamesternek és Szotyori Anna férjhez Nagy József őrmesternek 200-200 korona jutalomban részesültek azon alapból, melyet Hároms. ékvármegye az árvák kiházasítására tett.

Részt vett intézetünk Hároms. ékvármegye főispánja hatálykai Potsa József v. b. t. t. ur tiszteletére 1902. juni 10-én rendezett jubileumon. Az árvák meleg érzésekkel ünnepelték a kegyelmes urban egyik legjobb pártfogójukat. Főispán ur viszonzásul meglátogatta intézetünket s ezen alkalommal 20 koronával ajándékozta meg az árvákat.

Halálával emlékeztünk meg Székely János kézdivásárhelyi ev. ref. lelkész ur 50 éves papi jubileuma alkalmával azon nagy és hasznos munkálkodásról, melylyel a jubilis, intézetünk érdekében kezdettől fogva kifejtett.

Kegyeletes érzésekkel vett részt intézetünk a múlt évben elhalt özv. Benkő Pálné, özv. Benkő

Hétfőn, jun. 22-én félhelyárral Niobe, nagy operette.

Kedden, jun. 23-án Képviselő ur. Rákosi Viktor remek vigjátéka.

Szerdán, jun. 24-én Szathmáry Lajos jutalmánál, Hálókocsik ellenőre, remek bohózat.

Csütörtökön, jun. 25-én Svihákok nagy operette.

Pénteken, jun. 26-án Vereshaju, népszínmű.

Szombaton, jun. 27-én A Bajusz szenzációs operette ujdonság.

Vasárnap, jun. 28-án Rákóczy ünnepély, este diszeladás, színpad kerül H. Rákóczy Ferencz fogsága.

NAPI HIREK.

— Személyi hír. Dr. Turnovszky Béla, a marosvásárhelyi kir. ítélőtábla elnöke az itteni kir. törvényszék és kir. járásbírósgát hivatalos megvizsgálása céljából jun. 14-én este Kézdivásárhelyre érkezett s f. hó 15-én reggel megkezdte működését, melyet még szombaton is (jun. 20-án) szakadatlan erőfeszítéssel folytatott.

— Kinevezés. Az igazságügyi m. kir. miniszter Dr. Nagy Emil Pal kézdivásárhelyi kir. törvényszéki albirót a kézdivásárhelyi kir. járásbírósgához, mint végleges székhelyére rendelte ki.

— Záró ünnepély. A polgári leányiskolában Kézdivásárhelyen mult szerdán délután igen kedves és érdekes záróünnepély folyt le a következő műsorral: 1. Imádságom, Gaál F.-től, éneklő az ifjúsági énekkar. 2. Megnyitó. 3. „Haj Rákóczy“, irta Szabó Jenő, szavalja Deák Mariska. 4. Kurucz nóták, éneklő Medgyaszay Piroksa, ezimbalmon kíséri Diósi Lili. 5. Három a daru, Tompa M.-től, szavalja Rákosi Margit. 6. Népdalegyveleg, éneklő az énekkar. 7. Galopp, Fioritól, zongorán előadják: Jakab Erzsike és Szvoboda Ilona. 8. Rákóczy Ferencz Rododion, Váradi A.-től, szavalja Medgyaszay Piroksa. 9. Tavaszi, Erődtől, éneklő az énekkar. 10. Melancholia, Prume F.-től, 2 ezimbalmon előadják: Welnreiter Erzsike és Diósi Lili. 11. „Éji litogató“, Gyulai Páltól, zenekísérettel szavalja: Vajna Erzsike. 12. „Erdő, erdő, sűrű erdő“, magyar ábránd, zongorán előadják: Szvoboda Ilona. 13. „Bucsu“, monolog, előadják: Nemes Anna. 14. Népdalegyveleg, éneklő az énekkar. 15. Magyar nyelv, irta Arányi Emil, szavalja: Szvoboda Ilona. 16. Rákóczy induló, éneklő az énekkar. 17. Jutalmak kiosztása és az iskolai év ünnepélyes beárítása.

— Halálozás. Vettük és részvételt közöljük a következő gyászjelentést: „Alulírottak mély fájdalommal tudatjuk, hogy a gados férj szeretett apa és

nagyapja Hínléder Fels Guidó nyugalmazott kir. törvényszéki bíró, köz- és váltó ügyvéd életének 71-ik évében f. hó 17-én reggel 4 órakor jobblétre szerderült. A boldogult hült tetemei f. hó 18-án d. u. 3 órakor fogtak róm. kath. szertartás szerint Kovásznán örök nyugalomra helyeztetni. Emléke legyen áldott, nyugalma esendős! Az engesztelő szent misé-áldozat junius 19-én d. e. 10 órakor az imecsfalvi róm. kath. templomban fog megtartatni Kovászna, 1903. junius 17. Özv. Hínléder Fels Guidóné szül. altorjai Mike Karolina, neje. Fels. Hargittai Béla, Hínléder Fels Matild, Hínléder Fels Cornelia, Dr. Hínléder Fels Jenő, Dr. Hínléder Fels Ernő, Hínléder Fels Ákos, gyermekei. Fels. Hargittai Róláné szül. nagyborosnyói Bede Rózsika, Dr. Hínléder Fels Jenőné szül. Szentgeriozei Jakab Erzsike, menyei. Fels. Hargittai Beluska unokája.

— Szathmáry jutalomjátéka. Jövő szerdán, jun. 24-én este Szathmáry Lajosnak, a Polgár Béla színtársulata titkárnak, a jeles művésznek, ki magas színvonalon álló játékaival már oly sok élvezetet és kellemes szórakozást szerzett közönségünknek, jutalomjátéka lesz. Brissennak világhírű remek vigjátéka: „A hálókocsik ellenőre“ kerül színpadra, bizonyára igen sikerült előadásban. Tudjuk, hogy közönségünk a maga értéke szerint megfogja becsülni a jeles színészt és rendezőt s ezért míg egyfelől a legmelegebben ajánljuk szíves pirtfogába Szathmáryt, már most sietünk előre felhívni közönségünk figyelmét a rendkívül érdekfeszítőnek ígérkező színi előadásra. Ohajtjuk, hogy telt ház legyen a buzgó színész jutalmá.

— Halálozás. Simon János, a galaczi (Románia) ev. ref. népiskolai tanító és levíta, ki korábban mint a mioritarend tagja, éveken át jó sikerrel működött mint tanár a róm. kath. gimnáziumban Kézdivásárhelyen, hosszas betegség után Kézdivásárhelyen meghalt. Bánatos családjá váratlan halálát a következő jelentésben adja tudni: „Bánatos szívünk mély fájdalommal szomorúan tudatjuk a magunk és számos közeli és távoli rokonok nevében, hogy a kit mindnyájan igazán szerettünk, az áldott jó férj, a szerető apa, igazi hű rokon és jó barát esikese-tőszegi Simon János galaczi ev. ref. tanító és levíta, életének 54-ik, boldog házasságának 11-ik évében hosszas szenvedések után folyó évi junius 18-án reggeli 4 órakor örök álmra hunyta le szemét. Az üdvözlőnek porrései folyó hó junius 19-én délután 3 órakor fogtak az ev. re. egyházi szertartás szerint örök nyugalomra helyeztetni. Legyen álma édes, emléke áldott! Kézdivásárhelyt, 1903. junius 18-án. Simon Jánosné sz. Janesó Róza bánatos özvegye és

hazatértek, kedves emlékeket hagyva és vive magukkal. A szeretetház szíves sorokban mondott köszönetet a fogadtatásért.

Ezekben az intézet kebelében véghez ment kisebb nagyobb ünnepekről beszámolva, még egy néhány fontosabb eseményt kell felsorolnom, melyek nagyon megérdemlik, hogy jelentésben helyet foglaljanak:

Mult év november 1-én Dr. Darányi Ignác földmívelési miniszter ur háromszéki körútjában meglátogatta intézetünket. Nagy érdeklődéssel nézte végig a miniszter ur intézetünk berendezését s jó akaratú támogatását jövőre is megígérte s ezen ígért egy részét nyomban be is váltotta, az intézeti gazdaság részére 2 piurgani téhen és egy nehány baromfi küldését helyezvén kilátásba és az ígértet teljesítette is, az állatok már régen megérkeztek s ez által gazdaságunkba egy új üzletág vezetett be: a modern baromfi tenyésztés.

Látogatást tettek még intézetünkönél Sándor János székel kormánybiztos és Ruffy Pal miniszteri tanácsos, ki ígértet tett árvaházunknak az áll. gyermek menedék helyekkel leendő kapcsolatba hozása iránt. És ez nézetem szerint igen jelentős ígértet oly ember részéről, ki az országos gyermek védelemnek egyik legbefolyásosabb előbarozosa, mert minden szorosabb kapcsolatot az állammal és intézményeivel, árvaházunkra csak előnyös lehet.

(Folyt. köv.)

kis fia Jenő Özv. Szotyori Károlyné jó anyósa. Jó sógorasszonyai.

— Személyvonat a kézdivásárhely — brassói vasuton. Julius 1-től kezdve két személyvonat fog közlekedni Kézdivásárhely és Brassó között. A Brassóból d. e. 8 óra 40 perczkor induló vegyesvonat személyvonattá változik át s 40 perczcel korábban, vagyis 12 óra 30 perczkor érkezik be Kézdivásárhelyre. A Kézdivásárhelyről most d. u. 2 óra 14 perczkor induló vegyes vonat szintén személyvonattá alakittatik s indul 2 óra 40 perczkor s Brassóba érkezik 6 óra 10 perczkor. Ez tehát 43. perczcel rövidebb idő alatt teszi meg az utat, mint eddig Brassóba.

— Biróválasztás Sósmezőn. Néhaj Popovics György községi bíró helyett, ki Sósmezőnek 23 éven át volt bírója, f. hó 17-én Pényg János helybeli birtokos, ki okleveles jegyző is, választott bíróvá. Előreláthatólag üdvös előjel ez Sósmező kritikus politikai helyzetében. Tekintve azt, hogy maga a köznépből nem rossz felfogású hazája iránti szeretetében, örvendős haladás elő nézhetünk Sósmezőn, mert az új bíró személyében a eddigi magatartás és intelligencia biztosítékot nyújtanak arra, hogy a köznépből megelégedjék az a felfogás, miszerint nemzeti és vallási különbség nélkül egy közös cél felé kell törekednünk: a haza boldogítására, hogy magunk is boldogok lehessünk. Ha jó román ember létére jó magyar hazafi is lesz, akkor hivatását felfogja s pirosítva lesznek benne azon tulajdonságok, melyek egy sósmezői bíró személyében már rég megkellett volna lenni. Rományunk erős.

C S A R N O K.

Kulissza-pletykák.

Tisztelt szerkesztő ur!

Multkoriban azon kérdést intézte hozzám, hogy vajjon élvezik-e a színészek az előadást, mint a közönség. A kérdés kissé fogas. Oly értelemben, mint közönség, szó sem lehet. Hisz' utóljára a színész is, mint más foglalkozású ember ép úgy szellemi, mint fizikai munkát végez, mely bizony néha-néha jobban megviseli bá minő más foglalkozásnál. S ép úgy mint bárki más, hivatásos foglalkozásában élvezetet talál, úgy ő is gyönyörrel s ambícióval végzi munkáját s legjobban örül, ha a közönség élvez és mulat. Néha azonban a színész igazán mulat a színpadon. Nevezetesen . . .

A délutáni előadásokat ritka színész viszi komolyan s ilyenkor kollégáival szemben megenged magának a színpadon olyan tréfákat, mit este meg nem tenné. A Tündérlak előadásán történt. Kántor uramnak nagyon lekívánczolt a bajusza. Észrevette ezt két partnere s jobbról balról elkezdtek funni a bajuszt. Kántor uram arra gondolva, hogy ha a bajusz le talál repülni, micsoda kacagás lesz a nézőtérben, egy csomó „böff böfföt“ nyögött csak ki előbb a szerepe helyett. No de a bajusznak több esze volt s habár csak egy gyenge szal tartotta, még se esett le. No hát ebben a felvonásban mulattak oly jól a színészek, mint a közönség.

Az Aranylakodalom előadásán történt. A három kadét közül az egyik túlságosan elegánsul festett, úgy, hogy szemét szurc a tiszt uraknak is. A színiapról aztán kisütötték, hogy a kis kadét nem más, mint az egyik kedvelt primadonna.

Amint hihik, a tiszt urak közt megindult a mozgalom, hogy ezt a kis kadétot mielőbb az övezredűkhöz helyezték át.

— Micsoda szobrok — sohajtott föl egyik habutó, mikor Niobe előadásán félrelebbent a függöny — tudja az öreg Lord Tomkias, hogy milyen „régiségeket“ gyűjt. Hát még mikor az öreg kujon Dumbe maga a feléledt Niobe lett szerelmes, fájó szívvel koczázta meg azon megjegyzést, hogy — a régiek adakozóbbak voltak.

— Kér, hogy ezek jelenkorinak — kontrázott neki a sóhajtságban egy másik habutó.

„Bob urfi hejl legény a talpán“ éneklő az előadás után jó bor s cigány mellett egy fess főhadnagy.

— Hisz' ép az a baj — sohajtott föl mellette ragyogó szemekkel a fiatal kadét. Matyi.

Sándorné, zágoni. Szűcs Boldizsár és Szabó Mózes. intézeti alapítók temetésén s árváink minden egyes gyász eset alkalmával 6 hétig gyászt viseltek.

Intézetünk igazgatósága soha el nem muló szeretettel emlékeztet a mi szegény szenvedő nemes elnök bárónőnkéről, elhatározza, hogy legújabb arezképét rendjeleivel együtt a tanácskozási terem számára lefesteti, hogy mindig előttünk álljon az a szeretett tisztelt alak, ki ezt a virágzó intézetet megalapította.

A hála és részvétel nemes érzéseiről szólva, nem mulaszthatom el megemlékezni azon örömünnepekről sem, melyek árváinknak, a mindennapi élet egyhangúsága közé egy kis változatosságot hoztak s kicsiny szíveiket örvendő érzésekkel töltötték el.

Elnök grófnő ömeltósága, ki nemesak vezetője egyesületünknek, hanem egyszersmind védangyala árváinknak, mult év folyamán nagy örömet szerzett az intézeti növendékeknek. Augusztus 6-án ugyanit kivitette őket Zabolára, dusan ellátta, s szépünnepet rendezett örömeikre.

Régi kegyeletes szokásainkhoz hiven a mult évben is megtartottuk a szokot karácsonyi ünnepséget, melyen az árvák elnök grófnő és mások kegyességéből sok szép ajándékban részesültek. Ezen alkalommal Koch Sándor r. k. tanár alkalmi beszédet, Bartha János ev. ref. lelkész imát mondott, az árvák meg énekeltek és szavaltak.

Nagy örömet szerzet árváinknak 1902. július 16-án a sepsiszentgyörgyi fuárva- és szeretetház növendékeinek látogatása is, melyben 59 gyermek és 7 vezető személy vett részt.

Egy boldogan eltöltött nap után a vendégek

Hirdetések.

1537/903. szám tkvi.

Arverési hirdetményi kivonat.

A kovásznai kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Dr. Bartha Imre ügyvéd által képviselt Kovács János és neje végrehajthatónak Fazakas Ilona végrehajtást szenvedő elleni 240 kor tőkekövetelés s járulékal iránti végrehajtási ügyében a kézdivásárhelyi kir. törvényszék (a kovásznai kir. járásbíró) területén levő, Tamásfalva község határára fekvő, a tamásfalvi 371. sz. tjkvben 306. hrsz. ingatlanra 354 kor, az 578. hrsz. ingatlanra 130 korona, a tamásfalvi 377. sz. tjkvben 115. 116. hrsz. ingatlanra 849 K., a 334 hrsz. ingatlanra 86 korona, az 583. hrsz. ingatlanra 24 K., az 584. hrsz. ingatlanra 274 K., az 585. hrsz. ingatlanra 12 korona, a tamásfalvi 486. sz. tjkvben 579. hrsz. ingatlanra 99 korona, az 580 hrsz. ingatlanra 172 korona ingatlanra az árverést 2000 koronában ezennel meg-

állapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1903. évi július hó 11 ik napjának délelőtti 9 órákor Tamásfalva község házában megrendelt nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási árban alól is eladatni fognak

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10% át készpénzben vagy az 1881 évi LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt m. kir. igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ban kijelölt ovadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. § a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A királyi járásbíró, mint telekkönyvi hatóság.

Kelt Kovásznán, 1903. évi április hó 1. napján.

Szava Jakab,
kir. aljbíró.

(133. 1-1.)

Nyomdász tanulónak

(jó családból való) 2 fű felvétetik Ifj. Janesó Mózes könyvnyomdájában. Kik polgári iskolában vagy gimnáziumban jártak előnyben részesülnek.

50 évi siker!

Eszéki
ARCZENŐCS
és eszéki
SZALVATOR-SZAPPAN

eltávolítja a szeplőt, májfoltot és a bőr összes tisztátalan ágát

Valódi csakis a
DIENES J. C. „SZALVATOR”-gyógytárából

Eszéken felsőváros:

1 tégely eszéki arczenőcs ára	70 fillér és 1 korona.
1 drb Szalvator-szappan	1 korona.
1 tégely kézi paszta	1 . 20 fillér.

Lyoni rizspori kis doboz 1 korona, nagy doboz 2 korona.
Ezen cikkek mentek minden ártalmas alkatrésztől és megfelelnek tőkétélesen a 71.012. számú B. m. rendeletnek.
Főraktár: BUDAPESTEN:

TÖRÖK JÓZSEF
(101. G-10.)
gyógyszerész
VI., Király-utca 12. és Andrássy-ut 29.

Hirdetések jutányos áron felvételnek e lap kiadóhivatalában.

IFJ. JANCsó MÓZES

a Székelyföld első gőzerőre berendezett
új könyvnyomdája Kézdivásárhelyen.

Rendkívüli olcsó árak.

Néhány évvel ezelőtt városunkban, Kézdivásárhelyen, a mai kornak megfelelő, teljesen

ÚJ KÖNYVNYOMDÁT

rendeztem be, ellátva azt a legújabb fajta gyorssajtókkal, többféle segédgepekkel,

a legújabb és legmodernebb fajta betűfajokkal, diszítésekkel. Ez időtől fogva sem kiméltem költséget, fáradságot s minden igyekezettel a rohamosan fejlődő korrall lépést tartva, **könyvnyomdám gőzerőre is berendeztem**, azután is több rendben láttam el **újabb és újabb fajta felszerelésekkel**. Időközben kíváncsúnak láttam, hogy **könyvnyomdám**

könyvkötéssel

is kibővítem a m. t. közönség kényelmére, mi által megkiméltem sok kellemetlenségtől és a tulságos magas árak fizetésétől, — melyek az előtt szokásban voltak, — tehát ezzel is egy újabb szolgálatot kívántam tenni.

új könyvnyomdában

minden e szakmába vágó munkálatokat, u. m.: folyóiratokat, diszműveket, alragaszokat, gyászlapokat, községi és ügyvédi nyomtatványokat, eljegyzési-, menyegzői- és bál meghívókat stb. stb. stb. **rendkívüli olcsó árak mellett**, izlésesen, csinosan állíthatok elő, pontos kiszolgálás mellett.

Pontos kiszolgálás. Versenyen kívüli árak.

Könyvnyomdában készült mindennemű nyomtatványokért, úgy annak csinos kiviteléért teljes felelősséget vállallok.

Midőn irányomban eddig tanúsított b. pártfogásukért e helyen is köszönetemet fejezem ki, kérem azt részemre továbbra is fentartani.

Kézdivásárhelyen, 1903. május hó.

Mély tisztelettel:

Háromszékvármegye nyomtatványszállítója,

IFJ. JANCsó MÓZES,
nyomdatulajdonos.

IZLÉSES MUNKA.

Nyomatott Ifj. Janesó Mózesnél Kézdivásárhelyen.